

Kui õpetaja kiusab ja solvab

► Mõni aeg tagasi kirjutas kohalik kõmuleht vananevast meesõpetajast, kes klassi kõige vaguramale tüdrukule heast peast vastu vahtimist äigas. Õpilane ja klass olid šokis, kooli direktor laiutas käsi. Kõnealune õpetaja olevat ise tunnistanud, et "ei tea, mis mulle sisse läks" ja kokkuvõttes arvati, et ju on staažikas pedagoog end lihtsalt üle töötnud ning asi jäi sinnapaika.

Tüdrukute ajakirja peatoimetajana loen iga päev teismeliste kirju, mida meile saabub kilode kaupa, ja kus lisaks vistikuid ja seksiprobleeme puudutavatele küsimustele soovitakse teada, kuidas hakata vastu õpetajate terrorile. Ma ei ole naiivne ega võta jutte sellest, kuidas halvad pedagoogid häid õpilasi kiusavad, alati päris tõe pähe. Sest mõni õpilane peab kiusamiseks sedagi, kui teda klassi ette vastama kutsutakse või kui koduseid ülesandeid näha küsitakse.

KUI AGA TÜDRUKUD KIRJUTAVAD, kuidas õpetajad õpilasi ahistavad, ebaõiglaselt hindavad või suisa solvavad, teeb see murelikuks. Nagu kasvõi seegi, kui meesõpetaja nähvab noorele neile, et "rinnad on sul suured, aga mõistus väike" – minu meelest ei saa sellist ütlemist kuidagi pedagoogiliseks pidada. Isegi kui see tõsi on.

Ajakirjanduse vahendusel on

KRISTI PÄRN,
ajakirja Stiina peatoimetaja

enamus küllap kursis mõne kuu eest aset leidnud juhtumitega, kus õpilased võitlesid mahlakat kõnepruuki kasutava näitlejast pedagoogi ja isehakanud arvutiõpetaja kooli edasijäämise eest. Huvitav on siinjuures see, et kui vandesõnu kasutanud näitleja sai kinga, siis õpilast peksnud õpetaja on koolis edasi. Kuna see oli tal "esimene kord" eksida. Kui palju neid "esimesi kordi" teistes Eestimaa koolides on ette tulnud, ei tea ilmselt keegi. Küll aga teame kõik, et õpetaja(te) kä(t)-es on sageli õpilas(t)e saatus – ta kas laseb sind eksamile ja kirjutab normaalse iseloomustuse või ei tee seda mitte.

Kahetsusväärselt palju satub meie koolidesse õpetajaks inimesi, kes oma pahameelt kehva majandusliku olukorra, joodikust mehe või saamatu lapse üle õpilaste peal välja elavad. Nähes

► "Rinnad on sul suured, aga mõistus väike" – minu meelest ei saa sellist ütlemist kuidagi pedagoogiliseks pidada.

enda ees seismas enesekindlat, hästi rietatud õpilast ei oskagi pahur ja tülpunud õpetaja teha muud, kui kähvata midagi labast tüdruku välimuse kohta. Ja pole siis ime, et õpilastel igasugunegi õppimishimu ära kaob.

MA EI ARVA, NAGU OLEKS TÄNASED KOOLIÕPILASED lollid ja laisad, keda huvitavad ainult tümps ja hilbud. Ma arvan, et kui neile õppimine meeldivaks teha ja suhelda nendega nagu võrdne võrdsega – ja just seda kaks eelmainitud lahti lastud pedagoogi tegidki –, oleksid nad isegi väga koostööaldisid.

Kui suur osa meie nn uue aja firmasid on "üle võtnud" noored pintsaklipslased, kes on asutustesse kaasa toonud kaasaegse töökultuuri, avatud suhtlemise ja tänapäevase mõtlemise, siis koolid on kohad, kus kümne aas-

Eesti õpetajad (1999)

kokku õpetajaid	18 045
neist põhikohaga	15 591
neist kohakaasluslega	2454
naisssoost õpetajad	86,8%
meessoost õpetajad	13,2%
kõrgharidusega õpetajad	77,4%

50-aastaste või vanemate õpetajate osakaal on Eestis 30%, kõige rohkem on neid Tallinnas – 34%, kõige vähem Saaremaal – 23%

Allikas: statistikaamet

ta jooksul pole suurt midagi muutunud. Kui ehk mõne klassiruumi remont välja arvata.

Muidugi – õpetajate palk on väike, nad ei jaksa, ei suuda, ei saa. Aga palk on väike ka müüjatel, arstidel, politseinikel ja kellel kõigil veel – see ei anna veel õigust oma kliente inetult kohelda. Sest tegelikult on ka õpilane klient nagu ostja kaubamajas. Tal on õigus inimväärsele kohtlemisele ja heale teenindusele ehk siis viisakale suhtumisele ning heale haridusele. Ja olgu ta ka puupea, vägivaldal ei tohiks tema kallal ometigi kasutada. Või kehtib loosung "ära löö last" ainult lapsevanematele?

Koolisuhetest

• **Mare Leino** "Mida ühist on koolil, armeel ja vanglal?", EPL, 15.12.